

KRACHTIGE STEDEN, KRACHTIGE REGIO'S

G32

Geef de steden en de stedelijke regio's de ruimte om te werken aan een stad waarin voor iedereen plaats is en waar heel Nederland beter van wordt

**FYSIEKE PIJLER
SOCIALE PIJLER
PIJLER ECONOMIE & WERK**

Alkmaar | Almelo | Almere | Alphen aan den Rijn | Amersfoort | Apeldoorn | Arnhem | Breda
Delft | Deventer | Dordrecht | Ede | Eindhoven | Emmen | Enschede | Gouda | Groningen
Haarlem | Haarlemmermeer | Heerlen | Helmond | Hengelo | 's-Hertogenbosch | Leeuwarden | Leiden
Lelystad | Maastricht | Oss | Nijmegen | Roosendaal | Schiedam | Sittard-Geleen | Tilburg | Venlo
Zaanstad | Zoetermeer | Zwolle

KRACHTIGE STEDEN, KRACHTIGE REGIO'S

De stad en de stedelijke regio vormen de directe leefomgeving van steeds meer inwoners van Nederland. Het is de plek waar veranderingen in de samenleving vorm krijgen. Waar problemen moeten worden opgelost. Waar kansen kunnen worden benut. Steden trekken samen op in het G32-Steden-netwerk om ervaringen en inzichten uit te wisselen. De inmiddels 37 steden hebben elkaar gevonden om met de uitdagingen en opgaven in de steden en de stedelijke regio's aan de slag te gaan.

Belangenbehartiging en kennisuitwisseling

Het belangrijkste doel van de G32 is gezamenlijke belangenbehartiging op een groot aantal beleidsterreinen richting kabinet, Eerste en Tweede Kamer en ministeries. Daarnaast biedt het netwerk een breed platform voor kennisuitwisseling tussen de steden onderling en geeft het ruimte aan kennisdeling met andere partners op de uiteenlopende beleidsterreinen van het netwerk. Daarbij werkt de G32 samen met andere organisaties, zoals de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de G4, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en Platform 31, de kennis- en netwerkorganisatie voor stedelijke en regionale ontwikkeling. De G32 heeft een dagelijks en een algemeen bestuur. Daarnaast zijn bestuurders uit het G32-netwerk, met ambtelijke ondersteuning, actief in de zogeheten pijlers en themagroepen.

De bestuurders van de G32-steden komen vier keer per jaar bijeen op een netwerkdag waarbij steeds een aangesloten stad gastheer is. Daarnaast zijn er per pijler en themagroep aanvullende bestuurlijke en ambtelijke overleggen.

“

De stad is een broedplaats van innovaties en maatschappelijke vernieuwing. De bewoners zijn de dragers daarvan. Onze oproep aan de landelijke politiek is dan ook: geef stedelingen en de steden de ruimte om te werken aan een stad en een regio met een gezonde leef- en werkomgeving. Daar wordt Nederland beter van.

”

Ferd Crone, voorzitter G32 en burgemeester Leeuwarden

Fysieke Pijler

met de thema's

- ⦿ duurzaamheid
- ⦿ Omgevingswet
- ⦿ stedelijke vernieuwing
- ⦿ vergunninghouders
- ⦿ woningmarkt

Pagina 5

Sociale Pijler

met de thema's

- ⦿ WMO
- ⦿ jeugd
- ⦿ armoede en schuldhulpverlening
- ⦿ sluitend aanbod van wonen, welzijn en zorg

Pagina 6

Pijler Economie & Werk

met de thema's

- ⦿ ondernemerschap
- ⦿ sterke keten van participeren, leren, werken en ondernemen
- ⦿ smart cities
- ⦿ vitale binnensteden

Pagina 7

AGENDA VAN DE G32

De G32 houdt zich met een veelheid aan beleidsonderwerpen bezig. Veel gaat via de pijlers en de daarbij horende themagroepen. Er zijn natuurlijk ook beleidsonderwerpen die de pijlers overstijgen. Voorbeelden hiervan zijn de Agenda Stad, het vluchtelingenvraagstuk, internationalisering en betrokkenheid bij de Europese Agenda en de doorontwikkeling van stedelijke regio's. Er zijn ook themagroepen, soms tijdelijk, rond dit soort onderwerpen: veiligheid, Europa, financiën en de ontwikkeling van stedelijke regio's.

G32 en Agenda Stad

De G32 werkt met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, een aantal vakdepartementen, de G4 en maatschappelijke organisaties samen in het programma Agenda Stad. Agenda Stad heeft de ambitie om de concurrentiekracht van het Nederlandse steden netwerk te versterken. Vernieuwing en doorbraken zijn nodig om kansen te benutten en problemen op te lossen.

Een belangrijk middel om de groei, innovatie en leefbaarheid in de steden te versterken zijn de City Deals. In City Deals worden concrete samenwerkingsafspraken tussen steden, Rijk, andere overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties verankerd. De deals moeten leiden tot innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken en/of maatregelen bevatten om het economisch ecosysteem van de stedelijke regio('s) te versterken. Ze brengen daarmee ook nieuwe vormen van samenwerking tot stand, waarmee stedelijke opgaven op een efficiënte manier worden geadresseerd. Met een aanloop in 2015 zijn inmiddels veel steden uit het G32-Steden netwerk betrokken bij de eerste reeks City Deals.

De G32 is positief over de City Deals, en wil deze vernieuwende aanpak ook doorzetten na 2016 en ziet Agenda Stad als een opmaat voor een duidelijke keuze voor steden en stedelijke regio's in het nieuwe kabinet. De G32 wil de ervaringen en kennis uit de City Deals breed verzilveren en deze werkwijze als uitgangspunt nemen bij nieuwe vormen van samenwerking-op-maat tussen Rijk, Provincie, stedelijke regio's en private partijen.

“
Als bestuurders van de G32-steden kennen wij de dynamiek, uitdagingen en kansen in de steden en de stedelijke regio's. Wij geloven in kracht van onderop. Nederland en Europa hebben die kracht van stedelijke regio's juist nu hard nodig. Daarom hebben wij de Agenda Stad met grote voortvarendheid opgepakt. Wij zien de aanpak van de Agenda Stad als een proces van co-creatie, met vele invalshoeken en spelers.
”

Herman Kaiser, lid dagelijks bestuur G32 en burgemeester Arnhem

G32 EN VERGUNNINGHOUDERS

Een grote maatschappelijke en bestuurlijke opgave was, is en blijft voornamelijk de opvang van vluchtelingen en de huisvesting van vergunninghouders. De jaren 2016 en verder staan wat de G32 betreft in het teken van een integrale aanpak die tot een betere integratie van vergunninghouders leidt. Hiertoe moet een doorgaande opvanglijn worden gecreëerd, met de gemeente als regisserende partij in de keten. Een essentiële voorwaarde voor een doorgaande opvanglijn is dat er adequate en voldoende huisvesting voor vergunninghouders is. Wet- en regelgeving moet hiervoor worden aangepast en er moet flexibeler worden omgegaan met de inzet van bijstandsmiddelen. Regelingen die veroorzaken dat statushouders starten met leningen en schulden moeten worden afgeschaft.

In overleg met de VNG hebben wij eerder gepleit voor een humane

en uitvoerbare opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers, de bed-bad-brood regeling. Daarnaast was de G32 in de tweede helft van 2015 nauw betrokken bij het zogeheten Bestuursakkoord vluchtelingen met het kabinet. De G32 heeft daarbij aangegeven op korte termijn 25.000 tijdelijke woningen te willen bouwen voor de opvang van vluchtelingen.

Jop Fackeldey, voorzitter Fysieke Pijler, lid dagelijks bestuur G32 en wethouder Lelystad

“
Een snelle integratie van vergunninghouders is van belang voor iedereen. Daarom zetten wij ons in voor een doorgaande opvanglijn. Hiervoor is het onder meer van belang dat het Rijk instrumenten biedt om passende huisvesting voor deze groep te realiseren zonder dat daarbij sprake is van verdringing van andere woningzoekenden. Bijvoorbeeld door, al dan niet tijdelijk, de voorraad woningen in het sociale huursegment uit te breiden.
”

G32 EN DOORONTWIKKELING STEDELIJKE REGIO'S

Inwoners in ons land bewegen zich bij hun activiteiten ten aanzien van wonen, werken en recreëren steeds meer in een 'daily living urban system'. Deze constatering betekent iets voor de opgaven voor het openbaar bestuur. Deze opgaven – bijvoorbeeld op het terrein van zorg, werkgelegenheid, veiligheid of ruimtelijke ontwikkeling – spelen zich in toenemende mate op een regionaal schaalniveau af en vragen om krachtige steden en stedelijke regio's. Tegen de achtergrond hiervan pleit de G32 voor meer ruimte voor verschillen c.q. maatwerk, minder vrijblijvendheid en meer doorzettingsmacht voor stedelijke regio's en een betere samenwerking tussen de verschillende overheidslagen. Met dit pleidooi sluit de G32 aan bij het rapport 'Maak verschil' van de Studiegroep Openbaar Bestuur, dat in maart 2016 verscheen.

Milo Schoenmaker, vice-voorzitter G32 en burgemeester Gouda

“
De toekomst ligt bij de regio. Maar de inrichting van het openbaar bestuur is daar absoluut nog niet goed op afgestemd. Op Rijksniveau moet meer coördinatie komen, zodat er eenheid van beleid is en de departementen als een geheel opereren. Bovendien moet het Rijk zich op de hoofdlijnen concentreren en – nog meer dan nu – inzetten op een goed samenspel met de overige bestuurslagen. De feitelijke invulling is aan steden en regio's: op dat niveau ligt de ontwikkelkracht, vindt de innovatie plaats en kan de beste maatwerkoplossing gekozen worden.
”

FYSIEKE PIJLER

De Fysieke Pijler behartigt de belangen van de G32-steden in het fysieke domein en biedt een breed platform voor kennisontwikkeling en -uitwisseling. De Fysieke Pijler houdt zich onder meer bezig met de volgende onderwerpen.

- ⊕ De invoering van de herziene Woningwet en de betaalbaarheid, bereikbaarheid en beschikbaarheid van woningen. Vanuit de Fysieke Pijler is, in samenwerking met Aedes, de Woonbond en de VNG, een monitor betaalbaarheid en beschikbaarheid opgezet.
- ⊕ Op de woningmarkt richt de G32 zich daarnaast op onder meer faciliterend grondbeleid, private kwaliteitsborging in de bouw en zeker ook de rol van woningcorporaties.
- ⊕ Inzet op een doorlopende opvanglijn voor vergunninghouders en het realiseren van passende huisvesting voor deze doelgroep, zonder verdringing van andere woningzoekenden.
- ⊕ Duurzaamheid: opwekking van lokale duurzame energie, verduurzaming gebouwde omgeving, laadpalenbeleid om elektrisch vervoer te stimuleren.
- ⊕ Stedelijke vernieuwing met als ambitie het dossier Stedelijke Vernieuwing terug te krijgen op de agenda van het Rijk. Het aanhaken bij Agenda Stad en het congres Sterke Steden hebben hier in 2015 toe bijgedragen.
- ⊕ Invoering Omgevingswet: G32 werkt vooral aan bewustzijnsvorming over de gevolgen van deze wet.
- ⊕ Aspecten die te maken hebben met langer zelfstandig thuis wonen en vitale zorgcentra worden besproken onder het thema 'sluitend aanbod wonen en zorg'.

“

De energietransitie lukt alleen als de middelgrote steden de ruimte krijgen om op maat maatregelen te nemen. De meeste resultaten worden juist in deze steden geboekt. Ondernemers en bewoners kunnen hier samen met gemeenten aan de slag met het verduurzamen van koop- en huurwoningen, maatschappelijk vastgoed, verkeer en vervoer en het vinden van alternatieven voor het aardgas. Ook onderwijs en bedrijfsleven haken aan. De middelgrote gemeenten bieden zich nadrukkelijk aan als samenwerkingspartners voor het Rijk, de provincies en de waterschappen.

”

Cora Yfke Sikkema, bestuurlijk trekker themagroep Duurzaamheid en wethouder Haarlem

SOCIALE PIJLER

De Sociale Pijler is vanzelfsprekend de afgelopen jaren zeer sterk betrokken bij de decentralisaties in het sociale domein en de transities die hiermee in de steden gepaard gaan. De G32 heeft een grote rol gespeeld en doet dit nog steeds bij de verschillende wets- en invoeringstrajecten.

- ☉ Een stevige lobby is gevoerd op grote onderwerpen als de verdeelmodellen voor de nieuwe taken, als op uitvoeringskwesties, zoals het trekkingsrecht Persoonsgebonden Budget (PGB) en het verdeelmodel Beschermd Wonen. Op dit laatste heeft de lobby van de G32 en anderen geleid tot een aanpassing van het verdeelmodel voor 2016 en 2017.
- ☉ Andere lobbyonderwerpen:
 - > borgen voorzieningenstructuur in gemeenten in het kader van onderwijsachterstandenbeleid;
 - > het bevorderen en concretiseren van de samenwerking tussen zorgverzekeraars en gemeenten op regionaal niveau met een vervolg in het lopende jaar 2016.
- ☉ Veel aandacht is er in de Sociale Pijler voor het Persoonsgebonden Budget (PGB). Een speciale werkgroep is actief geweest met het oplossen, afstemmen en inregelen van allerlei praktische zaken rondom de samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Nu richt de werkgroep zich vooral op de doorontwikkeling van het PGB.
- ☉ Een ander belangrijk thema is de aanpak van voortijdig schoolverlaten. De minister van OCW is met een wetsvoorstel gekomen met betrekking tot alle jongeren in een kwetsbare positie bij de voorbereiding van hun entree op de arbeidsmarkt. De G32 steunt het voorstel van de minister inhoudelijk. De minister wil de taken van de lokale overheid op dit gebied uitbreiden, maar voert tegelijkertijd een forse bezuiniging in van jaarlijks 6,7 miljoen euro vanaf 2019. Dat staat haaks op elkaar en de G32 beijvert zich dan ook om deze bezuiniging te schrappen.

“

‘De decentralisaties jeugd, WMO en participatie zijn een feit. De komende jaren staan in het teken van de doorontwikkeling van de transformatie van het sociale domein. Het gaat hierbij om het grotere beroep dat wordt gedaan op eigen verantwoordelijkheden van burgers voor zorg, werk en bestaanszekerheid. Als gemeentebestuurders moeten we ervoor zorgen dat burgers de ruimte en mogelijkheden hiertoe krijgen.’

”

Jeroen Olthof, voorzitter Sociale Pijler, lid dagelijks bestuur G32 en wethouder Zaanstad

PIJLER ECONOMIE & WERK

Steden zijn steeds belangrijker voor de economie. Het aandeel van het nationaal inkomen dat in de stad wordt verdiend, neemt toe. Stedelijke milieus zijn broedplaatsen voor innovaties en startups. Voor bedrijven en ondernemers is de stad interessant, in verband met kennisuitwisseling, samenwerking, clustervorming en arbeidsmarkt. De stad trekt, vanwege het uitgebreide aanbod aan voorzieningen en de diversiteit aan belevenissen, consumenten aan. De Pijler Economie & Werk werkt aan een overheid die ondernemers de ruimte geeft en wil sociaal ondernemerschap stimuleren. De Pijler Economie & Werk is actief op een groot aantal terreinen.

- ⊕ Sociaal Ondernemerschap is een belangrijk thema voor de komende tijd. Sociaal ondernemerschap biedt mogelijkheden om stedelijke problemen aan te pakken en te zorgen voor een goede aansluiting tussen werkzoekenden en werkgevers. Eind 2015 organiseerde de G32 hierover een landelijke conferentie. Meer specifiek ging deze conferentie over het stimuleren van lokaal ondernemerschap door onder meer een vernieuwing van het besluit Bijstand Zelfstandigen.
- ⊕ De G32 heeft zich verbonden aan het Kennis- en Innovatiecontract, waarin de economische topsectoren van Nederland hun ambities en inzet voor de komende periode hebben vastgelegd; een gezamenlijke aanpak van innovatiestimulering in het midden- en kleinbedrijf samen met het ministerie van Economische Zaken en de provincies. De G32 wil de verbinding maken met lokale ondernemers. Het gaat dan ook om de dienstverlening aan en de ondersteuning van starters en zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers).
- ⊕ Het realiseren van een sterke keten van leren, werken en ondernemen is al jaren een belangrijk thema voor de G32. Het gaat er dan om de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt te verbeteren. Steden zetten zich in om ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten participeren, en willen één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt.
- ⊕ Vitale Binnensteden: goed functionerende binnensteden zijn essentieel voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat en daarmee voor een goed functionerende stedelijke en regionale economie. Ondernemers moeten de kans krijgen de binnenstad opnieuw uit te vinden. De G32 was initiatiefnemer van de Retailagenda; een samenwerking met detailhandel, vastgoed en andere overheidsinstanties. Inmiddels hebben bijna alle G32-gemeenten een Retaildeal gesloten.

“
Gezonde bedrijven in een gezonde samenleving. De grote uitdagingen van de moderne samenleving vragen om innovatieve en vernieuwende oplossingen. Daarom moeten bedrijven de ruimte krijgen om te innoveren en uitgedaagd worden om met die innovaties bij te dragen aan nieuwe antwoorden op oude en nieuwe vragen. Meer en betere samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs in krachtige stedelijke regio's kan daaraan bijdragen.
”

Williemien Vreugdenhil, voorzitter Pijler Economie & Werk, lid dagelijks bestuur G32 en wethouder Ede

AANBOD G32 VOOR TWEDE KAMER- VERKIEZINGEN 2017

15 maart 2017 is de datum van de verkiezingen voor de leden van de Tweede Kamer. De G32 vraagt een nieuw kabinet te kiezen voor de steden en de stedelijke regio's. Onze oproep aan de landelijke politiek is dan ook: **neem concrete maatregelen die de positie van de steden en hun regio's versterken.**

Het Rijk kan de randvoorwaarden scheppen voor succesvolle steden. Ze kan de steden in positie brengen; via wet- en regelgeving, in de bestuurlijke en financiële verhoudingen, maar vooral door vertrouwen centraal te stellen in de samenwerking. Het G32-Stedennetwerk, dat inmiddels uit 37 grote steden bestaat, biedt de politieke partijen het volgende aan: De G32 wil binnen honderd dagen na het aantreden van het nieuwe kabinet afspraken maken over een strategische samenwerkingsagenda tussen het Rijk en de steden. Een concrete samenwerkingagenda met maatwerk per stedelijke regio. En aldus bij te dragen aan de economische groei van Nederland en het voorkomen van tweedeling in ons land.

Contactgegevens G32

Voorzitter: Ferd Crone

Ambtelijk secretaris: Gerard Hendriksma

06 31 96 32 61 | info@g32.nl | www.g32.nl

SAMENWERKINGS AGENDA

- Meer ruimte voor steden en regio's o.a. doorzettingmacht in de regio en nieuwe vormen van samenwerking-op-maat tussen Rijk en steden.
- Een betere financiële positie voor steden o.a. passend en zorgvuldig vormgegeven uitbreiding van het lokaal belastinggebied en het schrappen van de opschalingskorting.
- Het begint bij meer en beter onderwijs o.a. doorgaande leerlijn die aansluit op de arbeidsmarkt en een strategie voor internationalisering van hogescholen en universiteiten.
- Iedereen aan het werk o.a. door regionaal maatwerk in economisch beleid, een betere werking van de Participatiewet en stimulering van sociale economie en social enterprise.
- Werken aan de wijk o.a. verhuurdersheffing inzetten om regionaal investeringsvermogen te vergroten en de leefbaarheid in de wijken te versterken.
- Preventie en integrale zorg voor de mensen die dat nodig hebben o.a. door integrale thuisondersteuning en integrale zorg voor kwetsbare jongeren.
- Van stathouders naar stadsburgers o.a. het herzien van wet- en regelgeving op het gebied van scholing en werk die een snelle integratie van stathouders in de weg staat en het zorgen voor passende huisvesting.
- Een veilige stad o.a. door meer wijkagenten en meer ruimte voor het lokaal bestuur.
- Vitale binnensteden o.a. doorzetten Retaildeals en ruimte in regelgeving die de economische ontwikkeling beperkt.
- Steden aan de slag met energietransitie o.a. start met aardgasvrije wijken, lokale energie opwekking en energietransitie als drager stedelijke vernieuwing nieuwe stijl.